

Česká republika

Česká školní inspekce

Jihomoravský inspektorát - oblastní pracoviště

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Základní škola a mateřská škola Brno, Křídlovická30b

Křídlovická 30b/513, 603 00 Brno

Identifikátor školy: 600 108 317

Termín konání komplexní inspekce: 5. – 10. únor 2003

Čj.:	126 040/2003-5174
Signatura:	0l2zw103

CHARAKTERISTIKA ŠKOLY

Zřizovatelem Základní školy a mateřské školy Brno, Křídlovická 30b, která je příspěvkovou organizací, je Statutární město Brno, Městská část Brno–střed, Dominikánská 2. Škola sdružuje základní školu s kapacitou 750

žáků, mateřskou školu s kapacitou 50 dětí, školní družinu s kapacitou 125 žáků a školní jídelnu (výdejnu) pro mateřskou školu s kapacitou 50 jídel.

V době inspekce bylo v základní škole vzděláváno 670 žáků ve 27 třídách, dvě třídy mateřské školy navštěvovalo 48 dětí a do 5 oddělení školní družiny bylo zapsáno k pravidelné docházce 125 žáků. Žáci i pracovníci základní školy se stravují ve školní jídelně, která je samostatným právním subjektem. Mateřská škola nemá vlastní kuchyni, stravování dětí i zaměstnanců zajišťuje Mateřská škola a školní jídelna Brno, Nádvorní 3, působící v bezprostřední blízkosti školy.

V základní škole je realizován vzdělávací program Základní škola, č.j. 16 847/96-2, do kterého jsou začleňovány prvky daltonského plánu. Rozšířená výuka matematiky a přírodovědných předmětů (ve třídách VI. C, VI. D, VII. C, VII. D, VIII. B, IX. B a IX. C) probíhá podle modelového učebního plánu č. j. 21 968/96-22. Výchovně vzdělávací práce v mateřské škole vychází z Rámcového programu pro předškolní vzdělávání, č. j. 14 132/01-2.

PŘEDMĚT INSPEKČNÍ ČINNOSTI

Předmětem inspekční činnosti bylo zjištění a zhodnocení:

- personálních podmínek vzdělávání a výchovy v základní škole a mateřské škole vzhledem ke schváleným učebním dokumentům
- materiálně-technických podmínek vzdělávání a výchovy v základní škole a mateřské škole vzhledem ke schváleným učebním dokumentům
- průběhu a výsledků výchovně-vzdělávací práce v mateřské škole
- průběhu a výsledků vzdělávání a výchovy na 1. stupni základní školy (v předmětech český jazyk, matematika, prvouka, přírodověda)
- průběhu a výsledků vzdělávání a výchovy na 2. stupni základní školy ve skupině společenskovedních předmětů (český jazyk, dějepis, občanská výchova), v matematice, ve skupině přírodovědných předmětů (chemie, fyzika, přírodopis) a informatice

HODNOCENÍ PERSONÁLNÍCH PODMÍNEK VZDĚLÁVÁNÍ A VÝCHOVY V ZÁKLADNÍ ŠKOLE A MATEŘSKÉ ŠKOLE VZHLEDEM KE SCHVÁLENÝM UČEBNÍM DOKUMENTŮM

Pedagogický sbor tvoří 41 učitelů. Všichni splňují vyhláškou stanovený požadavek odborné způsobilosti, pouze 4 z nich nespĺňují podmínky pedagogické způsobilosti pro výuku na 2. stupni základní školy (dále jen "ZŠ"). Při sestavování pracovních úvazků vedení školy přihlíží k odborným znalostem učitelů a k jejich pedagogickým zkušenostem.

Poradními orgány ředitele jsou pedagogická rada a rada sdružení rodičů školy. Zápisy z jednání pedagogické rady svědčí o jejím významu a neformální činnosti. Učitelé jsou sdruženi ve dvou metodických sdruženích na 1. stupni a v předmětových komisích na 2. stupni ZŠ. Tyto poradní orgány se podílejí na plánování výchovně-vzdělávacího procesu, předkládají požadavky týkající se materiálního zajištění výuky, pravidelně sledují úroveň výuky a ve spolupráci s vedením školy plní některé úkoly v oblasti vedení a motivování lidí. Začínající pedagogové, pro které jsou pořádány pravidelné semináře, na nichž jsou seznamováni se způsobem vedení povinné dokumentace, povinnostmi a právy učitelů, finančním odměňováním apod., spolupracují s uvádějícími učiteli. Činnost začínajících pedagogů je sledována a vyhodnocována. Výchovné poradenství vede na základě vypracovaného plánu činnosti zkušená učitelka, která spolupracuje se školním psychologem a protidrogovým preventistou. Přestože dosud neabsolvovala příslušné kvalifikační studium, její činnost je na vysoké úrovni.

Veškerá činnost školy je plánována a vychází z koncepčních záměrů. Dlouhodobé a krátkodobé plány jsou provázány, jejich plnění je důsledně kontrolováno. Ředitel školy má zpracovaný plán kontrolní a hospitační činnosti, na který navazuje plán hospitační činnosti jeho zástupců. Pro sledování úrovně výuky má vedení školy stanovena kritéria, podle kterých jednotlivé hodiny posuzuje. Záznamy z hospitací mají vypovídající charakter, obsahují kladné i negativní stránky zhlédnuté výuky. Zaznamenaná opatření a doporučení jsou s vyučujícími projednána a poznatky zevšeobecněny na jednáních metodických sdružení, předmětových komisí a pedagogických rad. Do hospitační činnosti jsou zapojeni i vedoucí daltonských učitelů. Pro rychlou orientaci ve vztahu k plnění učebních plánů a osnov jsou zpracovávány všemi vyučujícími kvalitní časově-tematické plány. Jejich obsah a soulad s osnovami je vždy na začátku školního roku konzultován a kontrolován v metodických

orgánech školy. Kontrolní systém a jeho rozsah plně odpovídá potřebám školy a je účinný. Drobné nedostatky administrativního charakteru byly zjištěny pouze při kontrole vedení třídních výkazů a katalogových listů.

V rámci dalšího vzdělávání učitelé získávají poznatky o výuce daltonského typu, zvyšují si znalosti a dovednosti v předmětech, kterým vyučují, ve výpočetní technice, cizích jazycích a mají přístup k informacím z oblasti pedagogiky a psychologie. Část učitelů se zabývá nebo začala zabývat problematikou videotréningu. Někteří učitelé navštěvují semináře určené pro cvičné učitele organizované Pedagogickou fakultou MU Brno. Získané znalosti a dovednosti využívají při organizované přípravě budoucích pedagogů. Další vzdělávání učitelů je plně v souladu s potřebami školy a je realizováno příkladným způsobem.

Kritéria pro přidělování nenárokových složek mzdy pedagogickým pracovníkům jsou transparentní a umožňují výraznou diferenciaci s ohledem na kvalitu a množství odvedené práce jednotlivými pracovníky.

Ředitel školy určil další vedoucí pracovníky s vymezenými kompetencemi zodpovědné za výuku na 2. stupni ZŠ, 1. stupni ZŠ, v mateřské škole (dále jen "MŠ") a školní družině. Jejich pracovní náplně jsou promyšlené a provázané. V organizační struktuře školy mají nezastupitelné místo vedoucí daltonských učitelů, kteří v jednotlivých ročnících zajišťují organizaci blokového daltonského vyučování. Vnitřní organizační a řídicí normy se převážně zaměřují na působení vyučujících ve výchovně-vzdělávacím procesu a na jednání a chování žáků. Vymezuje také záležitosti pracovní právní povahy. Ve školním řádu i ve vlastním klasifikačním řádu jsou aplikována obecně závazná pravidla na podmínky školy. Jednotlivé body školního řádu jsou koncipovány tak, aby se zvyšovala odpovědnost žáků za vlastní jednání. Práva žáků jsou v tomto dokumentu formulována velmi obecně. Součástí jinak kvalitně zpracovaného klasifikačního řádu, který je obohacen o vlastní pravidla hodnocení a klasifikace, je ustanovení, na jehož základě nebyli žáci 5. ročníku, kteří splnili požadavky, hodnoceni celkovým prospěchem „prospěl s vyznamenáním“, jak požaduje příslušný právní předpis, ale byli hodnoceni celkovým prospěchem „prospěl“.

Základním vnitřním informačním materiálem je *Plán školy na školní rok 2002 – 2003*, který uvádí strategické cíle školy i způsoby, jak jich dosáhnout. Úkoly uvedené v tomto plánu jsou průběžně projednávány na poradách vedení a zahrnovány do krátkodobých plánů, ke kterým mají přístup všichni zaměstnanci. Vedoucí učitelka MŠ se zúčastňuje pedagogických rad a porad vedení a informace z nich předává učitelkám na pedagogických radách MŠ, které pravidelně svolává. Zákonní zástupci žáků jsou o výsledcích vzdělávání a výchovy informováni prostřednictvím žákovských knížek, na třídních schůzkách a v případě potřeby (výrazné zhoršení chování či prospěchu) operativně. Významnými články informačního systému jsou důvěrníci z řad rodičů ustanovení ve všech třídách a rada zastupující sdružení rodičů školy. Oba články napomáhají i při řešení zjištěných případných problémů. Žáci získávají většinu informací od svých třídních učitelů a z písemných materiálů umístěných na nástěnkách. Přímou informovanost mezi vedením školy a žáky zajišťuje žákovská rada, která ve škole pracuje již několik let. Vedení školy se jejím prostřednictvím snaží zapojit co nejvíce žáků do života školy. Jednotliví žáci se mohou na ředitele školy i jeho zástupce kdykoliv přímo obrátit. Na 2. stupni ZŠ je navíc k dispozici schránka důvěry. Veřejnost je o dění ve škole informována na nástěnkách školy, v místním tisku a prostřednictvím webových stránek. Úroveň výchovně vzdělávacího procesu prezentují velmi dobré výsledky žáků u přijímacích zkoušek na střední školy a jejich umístění v různých soutěžích a olympiádách.

Úroveň personálních podmínek vzdělávání a výchovy je vynikající a v plném rozsahu umožňuje realizovat zvolený vzdělávací program.

HODNOCENÍ MATERIÁLNĚ-TECHNICKÝCH PODMÍNEK VZDĚLÁVÁNÍ A VÝCHOVY V ZÁKLADNÍ ŠKOLE A MATEŘSKÉ ŠKOLE VZHLEDEM KE SCHVÁLENÝM UČEBNÍM DOKUMENTŮM

Rozsáhlý objekt školy tvoří čtyři budovy (A, B, C, D), z nichž dvě původní (A, B) byly postaveny ve třicátých letech minulého století ve funkcionalistickém stylu a jsou součástí památkové zóny. Propojení těchto budov spojovacím traktem C, jehož součástí je tělovýchovný areál s menší tělocvičnou, sálem dramatické výchovy (v současné době nouzově využívaným k tělovýchovným aktivitám žáků) a technické zabezpečení školy, bylo dokončeno v minulém roce. V budově A je umístěn 1. stupeň ZŠ a stravovací areál, žáci 2. stupně jsou vzděláváni v budově B. MŠ a školní družina sídlí v samostatné přízemní budově D s vlastním vchodem, přiléhající k objektu B. Venkovní areál tvoří školní hřiště na malou kopanou, s méně vhodným hlinitopísčítým povrchem, atletický sektor a školní zahrada s průlezkami a pískovištěm využívaná k rekreačním a relaxačním činnostem především MŠ. Školní pozemek je od roku 1996 vzhledem ke kontaminaci spodních vod vyřazen z provozu. Dovážené obědy a svačiny jsou v MŠ upravovány ve výdejně vybavené moderní technikou (myčka, mikrovlnná trouba atd.). V současné době prochází budova B postupnou rekonstrukcí. Probíhá průzkum statického stavu její konstrukce, za účelem stavebních úprav k zajištění statické nosnosti objektu. Tyto skutečnosti se projeví v poněkud méně podnětném prostředí chodeb a některých učeben.

Prostorové uspořádání umožňuje plynulý chod školy i kvalitní realizaci zvoleného vzdělávacího programu. Na rozdíl od většiny kmenových učeben je v odborných učebnách, které jsou ve škole zřízeny pro převážnou část předmětů 2. stupně, kladen velký důraz na účelnost a estetickou úroveň vybavení a výzdoby vzhledem k profilaci školy (využívání prvků daltonského plánu, rozšířená výuka matematiky a přírodovědných předmětů). Ve srovnání s ostatními odbornými učebnami poněkud zaostává vybavení odborné učebny přírodopisu. Významným pozitivem je podíl pedagogických pracovníků na realizovaných návrzích vybavení učeben, např. nábytkem (především na 1. stupni ZŠ) umožňujícím co nejefektivnější využití učebnic, naučné literatury, didaktické techniky a pomůcek pro běžnou výuku i průběh daltonských bloků nebo učitelských multimediálních pracovišť v odborných učebnách 2. stupně. V budově A, kde v loňském roce proběhla rekonstrukce interiéru, se v současné době dokončují úpravy stěn, chodeb a daltonských koutů s dekorativními prvky podle námětů učitelů. Ve zbývajících částech školy jsou chodby vyzdobeny převážně účelně zpracovanými projekty, tematicky zaměřenými nástěnkami, výsledky žáků v soutěžích a často obměňovanými žákovskými pracemi.

Esteticky a uklidňujícím dojmem působící pracovna školního psychologa je často využívána pro diagnostikování žáků a pohovory s rodiči. Vhodně zpracovaný rozvrh hodin na 1. stupni ZŠ umožňuje žákům se specifickými poruchami učení, pod vedením speciálních pedagogů, integrovanou péči v odborné dyslektické učebně. Ta je účelně vybavená žákovským nábytkem pro různé věkové kategorie, pěti počítači s výukovými programy pro dyslexii, dysortografii i pro výuku různých předmětů a názornými pomůckami. Značný zájem ze strany žáků je o využívání bohatě vybavené žákovské klubovny, studovny, cvičného bytu a keramické dílny s pecí.

Pro výuku informatiky jsou využívány dvě učebny výpočetní techniky. Každá z nich je vybavena patnácti žákovskými počítači připojenými na Internet. Síťové propojení všech počítačů v těchto učebnách i převážně části ostatních PC umístěných ve většině tříd, kabinetů a kanceláří školy zajišťují dva servery (jeden z nich je záložní), uložené ve speciální místnosti. Hardwarové i softwarové vybavení modernější i starší učebny je v souladu s požadavky učebních osnov. Instalované programy umožňují výuku žáků i v jiných předmětech. Autory některých výukových programů jsou sami učitelé. Ve škole bylo zřízeno informační centrum, ve kterém je kromě knihovny několik dalších, méně výkonných počítačů připojených na Internet. Využití učeben a informačního centra žáky má významné místo v daltonské organizaci vyučování. Výpočetní technika je přístupná i v době mimo organizovanou výuku, pedagogický dozor je zajištěn.

V MŠ výchovně-vzdělávací práce i odpočinek dětí probíhají ve dvou světlých a vzájemně propojených třídách, které splňují estetická, psychohygienická i bezpečnostní hlediska. Každá ze tříd má vlastní, nově vybudované sociální zázemí, šatna je společná pro děti obou tříd. Starší nábytek ve třídách je vhodně doplněn moderním nábytkem vyrobeným na míru. Prostorové podmínky v obou třídách umožňují vytvoření pracovních i hracích koutů, poněkud však limitují možnost přirozeného pohybu dětí v průběhu celého dne. Všechny prostory školy jsou čisté, udržované, velmi esteticky a nápaditě vyzdobené výrobky a výtvarnými pracemi dětí. Většina pomůcek je uložena ve třídách, kabinety k jejich uskladnění MŠ nemá.

Vybavení učebnicemi, tabulkami, sbírkami příkladů, pravidly pravopisu, slovníky, encyklopediemi, atlasy, mapami, videokazetami, počítačovými výukovými programy, daltonskými databázemi atd. je v ZŠ na vynikající úrovni. Vyučující i žáci mají k dispozici širokou škálu odborné a naučné literatury, názorných pomůcek, didaktické a audiovizuální techniky. Vybavení učeben a kabinetů demonstračními pomůckami věnuje vedení školy značnou pozornost. Na základě požadavků zástupců metodických sdružení a předmětových komisí stanoví priority, které jsou postupně realizované podle finančních možností školy a sponzorských příspěvků. MŠ je velmi dobře vybavena hračkami, dětskou i odbornou literaturou a didaktickou technikou.

Na kvalitním materiálním zabezpečení školy se svou podporou výrazně podílí zřizovatel.

Průběh výuky ve škole je založen na pravidelném a soustavném využívání učebních pomůcek. Ověřování hospodárného a efektivního využívání majetku je součástí kontrolní a hospitační činnosti vedení školy a je zakotveno i v jeho plánování. Začleňování názornosti do výuky je kontrolováno průběžně, technický a provozní stav majetku je posuzován především při periodických inventurách majetku. Výsledná zjištění provedených kontrol jsou s pracovníky projednávána zejména na provozních poradách.

Vzhledem ke všem zjištěným skutečnostem je úroveň materiálně-technických podmínek školy velmi dobrá.

HODNOCENÍ PRŮBĚHU A VÝSLEDKŮ VZDĚLÁVÁNÍ A VÝCHOVY V ZÁKLADNÍ ŠKOLE A MATEŘSKÉ ŠKOLE

Realizace vzdělávacích programů

Realizovaný vzdělávací program základní školy je v souladu se zařazením školy do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení. Výchovně-vzdělávací program mateřské školy je v souladu s obecnými cíli předškolní výchovy.

Učivo sledovaných předmětů bylo v souladu s učebními osnovami deklarovaného vzdělávacího programu. Organizace výuky tříd, ve kterých výuka probíhá podle vzdělávacího programu Základní škola, č. j. 16 847/96-2, koresponduje se schváleným učebním plánem. Ve třídách IX. B a IX. C s rozšířenou výukou matematiky a přírodovědných předmětů, kde jsou žáci vzděláváni podle modelového učebního plánu č. j. 21 968/96-22, nebyla dodržena minimální hodinová dotace v předmětu výtvarná výchova pro 2. stupeň ZŠ ve čtyřletém cyklu ve výši 6 hodin, jak ukládá zmiňovaný učební plán. Předmět byl dotován pouze 4 hodinami. Kontrolovaným obdobím v oblasti dodržování schválených učebních plánů byly školní roky 1999/2000, 2000/2001, 2001/2002, 2002/2003.

Výuka sledovaných předmětů probíhala v souladu s platnými učebními dokumenty, časová dotace hodin, s výjimkou tříd IX. B a IX. C, odpovídala realizovaným učebním plánům.

Povinná dokumentace je v základní škole i mateřské škole řádně vedena a průkazným způsobem zachycuje průběh vzdělávání a výchovy.

Systém kontroly dodržování učebních osnov je funkční a účinný. Systém kontroly naplňování učebních plánů, vzhledem ke zjištění ve třídách IX. B a IX. C, není zcela účinný.

Průběh a výsledky výchovně-vzdělávací práce v mateřské škole

Spontánní a řízené činnosti

Pro spontánní i řízené činnosti učitelky připravovaly podnětné prostředí s bohatou nabídkou hraček, pomůcek, materiálů a doplňků ke hram. Do her děti vstupovaly citlivě a pomáhaly je rozvíjet. Podporovaly fantazii, představivost, sebedůvěru a tvořivost dětí. Ty si mohly zvolit mezi hrou či nabízenými řízenými činnostmi, do nichž se aktivně a se zájmem zapojovaly. Na daltonských tabulích, umístěných v obou třídách, si samy vyznačovaly úspěšné zvládnutí úkolu, který si svobodně vybraly. Při plnění těchto úkolů velmi pěkně spolupracovaly a vzájemně si pomáhaly. Učitelky podporovaly jejich samostatnost a sebedůvěru. Projevy a chování dětí hodnotily adresně, oceňovaly jejich individuální vzdělávací pokroky a vedly děti k sebehodnocení a hodnocení ostatních. Vhodnou a promyšlenou vstupní i průběžnou motivací propojovaly jednotlivé činnosti s reálným prostředím, navazovaly na praktické zkušenosti dětí a jejich zážitky. Požadavky kladené na děti byly přiměřené a respektovaly věkové a individuální zvláštnosti. Ve třídách byla navozena příjemná atmosféra založená na důvěře mezi dětmi a učitelkami. Verbální projev učitelek a dětí byl vyvážený a děti měly dostatek příležitostí k vyjádření svých zážitků a přání.

Plánování a bezprostřední příprava výchovně vzdělávací práce byly promyšlené, stanovené cíle vycházely z individuálních potřeb a schopností dětí. Zvolené metody a formy práce preferovaly přirozené učení. Děti tak získávaly poznatky a dovednosti vlastní zkušeností či při experimentování a objevování na základě vlastní zkušenosti. Přechody mezi jednotlivými činnostmi byly plynulé a děti měly vždy možnost započatou hru dokončit. Učitelky podporovaly osobnostní a sociální rozvoj dětí, vedly je ke vzájemné ohleduplnosti a toleranci, což se příznivě promítalo v přátelských vztazích mezi nimi. Stanovený režim dne respektuje intervaly mezi podáváním jednotlivých jídel, také pobytu venku je vymezen náležitý časový prostor. Pitný režim je zaveden a byl přirozeně využíván v průběhu celého dne. Děti měly dostatečný časový prostor pro hry i pohybové aktivity. Individuální potřebu spánku dětí však učitelky vždy nerespektovaly.

Průběhové výsledky výchovně-vzdělávací činnosti

Pohybový rozvoj i jemná motorika, jimž učitelky MŠ věnovaly náležitou pozornost, odpovídaly věkovým a individuálním možnostem dětí.

Sebeobslužné dovednosti dětí měly velmi dobrou úroveň. Děti byly samostatné při oblékání, hygieně, zapojovaly se do přípravy stolování. Většina z nich dovedla správně zacházet s příborem a chovat se při jídle kulturně. Estetika a kultura stolování byla velmi dobrá.

Zdvořilostní návyky dětí byly zásluhou důslednosti učitelek rovněž na velmi dobré úrovni. To se příznivě projevilo v pěkném a zdvořilém chování a jednání dětí i v jejich schopnosti vzájemně se domluvit při řešení problémů.

Úroveň jazykových a řečových dovedností byla velmi dobrá. Děti měly bohatou slovní zásobu, představivost i fantazii, což se vhodně odrazilo v jejich vzájemné komunikaci i v obsahové náplni jejich her.

Významným jevem byla schopnost dětí samostatně řešit vzniklé situace, spolupracovat s ostatními, v případě potřeby jim pomáhat, přijímat různé sociální role a přizpůsobit se pokynům učitelky. Děti byly zdravě sebevědomé, v obou třídách byl vytvořen optimální prostor pro autonomní chování dítěte a respektování jeho individuality.

Výchova k pozitivnímu vztahu dětí k přírodě vychází zejména ze zkušeností dětí získaných při pobytu venku, učitelky na tyto zkušenosti vhodně navazují, předkládají dětem encyklopedie, literaturu s přírodní tematikou, pracují s přírodninami apod., vedou děti k ochraně životního prostředí.

Průběh a výsledky výchovně-vzdělávací práce byly v mateřské škole celkově vynikající.

1. stupeň základní školy

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy na 1. stupni základní školy (v předmětech český jazyk, matematika, prvouka, přírodověda)

Sto procentní pedagogická a odborná způsobilost učitelů se ve všech sledovaných oblastech pozitivně promítala do kvality sledované výuky. Hospitovány byly běžné hodiny i hodiny, kde byly realizovány daltonské bloky.

V úvodu i během vyučování dokázali učitelé vhodně zvolenou motivací získat dostatečnou pozornost žáků pro školní práci. Kromě motivačních rozhovorů, aplikace mezipředmětových vztahů, využívání zkušeností z praktického života žáků, her apod., byl pro žáky nejsilnějším motivačním momentem samotný styl práce uplatňovaný v hodinách formou činnostního pojetí vyučování a realizace daltonských prvků ve výuce. Objektivní klasifikace, povzbuzení, častá pochvala, převaha pozitivního hodnocení tuto skutečnost ještě umocňovaly. Kontrolou, která následovala většinou hned po splnění úkolu, získávali žáci zpětnou vazbu o své úspěšnosti a učitelé měli přehled o míře zvládnutí látky. Hodnocení prováděné učiteli, ale i žáky (vzájemné hodnocení) bylo objektivní a spravedlivé. Shrnutí učiva a celkové hodnocení práce žáků prováděli v závěru běžných hodin učitelé, někdy společně s žáky. V případě daltonských bloků probíhalo hodnocení bezprostředně po jejich ukončení. Žáci přistupovali k hodnocení s jistou dávkou sebekritičnosti, nebáli se projevit svůj názor a obhájit ho před spolužáky.

Bezprostřední příprava učitelů na výuku, která byla odpovědná, pečlivá a v mnoha případech náročná, vycházela především z potřeby zajistit plynulou organizaci výuky, její materiální zabezpečení a uspokojit potřeby žáků. V rámci daltonských bloků měli učitelé velmi dobře promyšleny úkoly pro žáky, připraven dostatek pracovního materiálu i učebních pomůcek. Kladli si reálné vzdělávací cíle, které vycházely z tématu probíraného učiva a odpovídaly možnostem žáků. V průběhu vyučování se je dařilo plnit. Funkčně a účelně zpracované časově-tematické plány pro jednotlivé předměty i ročníky zajišťovaly kontinuitu výuky. V některých třídách (5. ročník) jsou vytvářeny celoroční plány učiva hlavních předmětů zveřejněné ve třídách, jehož plnění sledují také žáci.

Organizace výchovně vzdělávací činnosti, používané formy a metody práce korespondovaly s pojetím realizovaného vzdělávacího programu a zároveň s principy daltonského vyučování. Ve skladbě aplikovaných metod a forem práce ve výuce se odrážely pedagogické zkušenosti, odbornost i kreativita učitelů. Promyšlená a účelně stanovená struktura vyučovacích hodin vycházela z vytýčených vzdělávacích cílů, ze složení žáků ve třídách, jejich možností a schopností i z náročnosti probíraného učiva. Zadávané úkoly i pokyny k pracovním činnostem byly učiteli formulovány jasně a srozumitelně, žáci podle nich dokázali zcela samostatně pracovat. Uplatňované metody i formy práce vedly žáky k získávání nových vědomostí převážně vlastní činností a k aktivní účasti ve výuce. V rámci realizovaných daltonských bloků měli žáci možnost volby úkolu a postupu řešení, vlastního rozhodování, samostatné práce i spolupráce, čímž jim byl poskytován dostatečný prostor pro jejich sebeuplatnění a seberealizaci. Při práci žáci respektovali stanovená pravidla podněcující je k samostatnému jednání i přemýšlení a umožňující jim bezproblémovou orientaci ve třídě a v potřebných materiálech, které měli k dispozici. Ve výuce prokazovali žáci velmi dobré znalosti, dovednosti a zafixované pracovní návyky. Způsob práce při daltonském vyučování umožňoval vyučujícím věnovat se žákům také individuálně. V českém jazyce kladly učitelky důraz na procvičování probíraných pravopisných jevů na základě pochopení mluvnických souvislostí, na dovednost aplikovat získané poznatky, na čtení s porozuměním a na osvojování správného způsobu psaní. V matematice bylo mimo upevňování zběhlosti v numerickém počítání rozvíjeno především logické myšlení žáků řešením problémových a kombinovaných příkladů. V prvouce a

přírodovědě byla vhodným způsobem podnícena aktivita a vynalézavost žáků i jejich tvůrčí přístup při řešení úkolů. Nově získané poznatky dokázali žáci aplikovat při procvičování učiva např. v rámci samostatné práce. Vyučovací čas byl efektivně využíván.

Samotný styl práce, který učitelé ve vyučování aplikují, klade vysoké nároky na materiální zabezpečení vlastní výuky a výukových prostor. Zároveň umožňuje vytváření vhodných podmínek k respektování psychohygienických zásad. Různými formami činností v hodinách, možností svobodného výběru úkolů a volného pohybu žáků, individuálním přístupem a vzájemnou komunikací vytvářeli učitelé vhodné pracovní klima pro žáky. Vybavení tříd školním nábytkem a ostatním zařízením (různé druhy učebních pomůcek, tabule, didaktická a výpočetní technika) a jeho prostorové rozmístění je prováděno účelově s ohledem na realizaci daltonských prvků a činnostního pojetí výuky. Uspořádání umožňuje skupinové pracovní činnosti, hry, relaxaci na kobercích, přístup ke studijním materiálům (knihy, encyklopedie, odborná literatura, slovníky) a výpočetní technice i samostatné ukládání pracovních materiálů do osobních složek žáků. Příkladný estetický vzhled většiny tříd, jejich podnětnost a názornost jsou podpořeny vkusnou, pestrou výzdobou, výtvarnými pracemi žáků, klasickými výukovými učebními pomůckami, ale i účelnými názornými pomůckami vytvořenými učiteli. Ve vyučování používali žáci schválené učebnice, pracovní sešity a pracovní listy, při jejichž výběru učitelé vycházejí především z požadavků realizovaného vzdělávacího programu a daltonské výuky. V 1. a 2. ročníku mají žáci k dispozici řadu učebnic a pracovních sešitů, schválených MŠMT, jejichž autorkami jsou učitelky školy.

Ve sledovaných hodinách dominovala vzájemná komunikace mezi učiteli a žáky. Při skupinových činnostech žáci vzájemně spolupracovali, věcně komunikovali a vzájemně se respektovali. Při vyučování měli dostatečný prostor pro slovní vyjádření. Stylem, kterým učitelé ve výuce pracovali, posilovali mezi žáky pozitivní vztahy, navozovali atmosféru přátelské spolupráce, důvěry a přiměřené tolerance. Pohodové, nestresující pracovní prostředí, vytvářené vyučujícími, se kladně odráželo v pozitivním vztahu žáků k výuce, jehož projevy byly v některých hospitovaných hodinách patrné (např. zpracování extra úkolů, projekty žáků vypracované navíc). Vyučující měli u žáků přirozenou autoritu, vzájemně pozitivní vztahy byly vytvářeny na bázi otevřené komunikace a vzájemné důvěry. Verbální komunikace učitelů byla většinou na vynikající úrovni.

Kvalita vzdělávání a výchovy na 1. stupni základní školy je celkově hodnocena jako vynikající.

2. stupeň základní školy

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy ve skupině společenskovedních předmětů (český jazyk, dějepis, občanská výchova)

Český jazyk, dějepis i občanskou výchovu vyučují plně kvalifikovaní učitelé. Své odborné znalosti i pedagogické zkušenosti uplatňují jak při přípravě, tak i bezprostředně ve výuce.

V úvodu vyučovacích hodin byl žákům vždy spolu s tématem sdělen výukový cíl a velmi často byli motivováni objasněním významu probíraného učiva. Průběžně byli žáci vedeni k aktivní spolupráci s vyučujícím, což výrazně ovlivnilo jejich zájem a pozornost. Soustavné vyhodnocování odpovědí a plněných úkolů žáky okamžitě informovalo o úspěšnosti i případné chybě, které se dopustili. S chybou se následně pracovalo, žáci tak měli prostor pro její pochopení a odstranění. Probíraná témata dávali učitelé často do souvislosti s možností jejich praktického využití, zejména v mluvnických hodinách českého jazyka, v občanské výchově a dějepisu vhodně navazovali na osobní zkušenosti žáků. Podnětně vyučující využívali klasifikaci a oceňovali aktivitu žáků, v některých případech předcházelo hodnocení výkonu spolužáky. Závěrečné shrnutí učiva proběhlo ve většině hodin. Málo bylo využito možnosti sebehodnocení. Vyučovací hodiny se vyznačovaly pracovní atmosférou, vzájemným respektem a důvěrou. Pouze v jedné z hodin občanské výchovy nebyli žáci přiměřeně motivováni, někteří nereagovali na pokyny vyučující a průběh hodiny nevhodně narušovali.

Pečlivá bezprostřední příprava vyučujících navazovala na tematické plány, které respektovaly učební osnovy a stanovené výchovně-vzdělávací cíle. Vždy vycházela ze znalosti úrovně třídy, probraného a zvládnutého učiva.

Organizace hodin byla vždy promyšlena ve vztahu k probíranému učivu i v těch případech, kdy byla jejich část vedena frontálním způsobem. Při výuce bylo ve všech předmětech využito samostatné i skupinové činnosti žáků, práce s textem z učebnic i s nakopírovanými materiály. Při občanské výchově, dějepisu a v hodině literatury se na průběhu často podíleli i žáci prezentováním svých názorů a závěrů, které vycházely z domácí přípravy a vzájemných diskusí. Tempo výuky bylo přiměřené, v některých hodinách byl zaznamenán individuální přístup k žákům se specifickými vývojovými poruchami učení. Žáci byli většinou schopni plnit předložené úkoly, při rozborech textu uměli vyjádřit své myšlenky, v případech zadaných problémových úkolů dokázali najít řešení a logicky navazovat na předchozí znalosti. Jejich vyjadřovací schopnosti měly rozdílnou úroveň. Ve třídách s rozšířenou výukou matematiky a přírodovědných předmětů prokazovali žáci vyšší znalosti, lepší dovednosti,

odpovědnější přístup k výuce, byli schopni rychleji i samostatněji reagovat a déle udržet pozornost než žáci z ostatních tříd.

Výuka dějepisu a některých hodin českého jazyka probíhala v odborné učebně, která byla pro dané předměty dostatečně podnětná. Část výuky českého jazyka a hodiny občanské výchovy byly vedeny v kmenových učebnách. Vyučující se žáky podle potřeby využívali učebnice, nástěnné mapy, jazykové příručky a různé encyklopedie. Časté střídání činností, zařazení relaxačních prvků a zábavných úloh udržovalo žáky v aktivitě a potřebné pozornosti. K plnění domácích a mimořádných úkolů, pro mimočítankovou četbu i doplnění názornosti výuky slouží žákům i učitelům informační centrum s bohatě vybavenou knihovnou, ve které jsou zastoupena díla krásné i odborné literatury.

Všichni vyučující dbali na správné vyjadřování, žáci byli vedeni k objasňování vlastních názorů. Ve většině hodin probíhala komunikace především mezi učiteli a žáky, mezi žáky navzájem pouze při zadané skupinové práci. V souladu se zásadami daltonských principů, které jsou ve škole uplatňovány, měli žáci dostatečný prostor pro vzájemnou spolupráci, samostatné a zodpovědné plnění zadaných úkolů.

Kvalita výuky skupiny společenskovědních předmětů byla vzhledem ke sledovaným jevům na velmi dobré úrovni.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy v matematice

Personálně je výuka matematiky zabezpečena 8 učiteli, z nichž 2 vyhovují pouze podmínce odborné způsobilosti stanovené příslušnou vyhláškou. Jedna z nich je v současné době dlouhodobě nemocná, u druhé absence pedagogické způsobilosti neměla na kvalitu výuky negativní vliv. Hospitace proběhly ve všech ročnících 2. stupně ve třídách se vzdělávacím programem Základní škola, č. j. 16 847/96-2, ve třídách s rozšířenou výukou matematiky a přírodovědných předmětů i ve výuce matematiky v daltonském bloku.

Vstupní motivaci využili vyučující v menší míře. Častěji byla nahrazena seznámením s cílem a průběhem hodiny nebo vyhodnocením daltonského bloku. Značný zájem o výuku od začátku vyučovací hodiny ze strany žáků se projevil v hodinách zahájených matematickou rozcvičkou nebo diktátem. V průběhu hodin učitelé vhodně využívali životních zkušeností žáků, zařazovali příklady vycházející z praxe a problémové úlohy, ojediněle motivovali žáky zajímavostmi z oboru. Pozitivně na žáky působila pochvala za kvalitní splnění úkolu nebo vyřešení problému. K sebehodnocení a hodnocení spolužáků byli žáci vedeni v menší části hospitovaných hodin. Shrnutí a zhodnocení průběhu vyučovací hodiny proběhlo v závěru poloviny sledovaných hodin, ke zhodnocení individuálních výkonů žáků nedošlo v žádné hodině.

Časová dotace hodin předmětu odpovídá požadavkům učebního plánu realizovaného vzdělávacího programu, výuka probíhala v souladu s učebními osnovami. Časově rozvržené tematické plány zajišťují kontinuitu učiva mezi jednotlivými ročníky. Reálně stanovené výukové cíle většinou odpovídaly aktuálnímu složení tříd. Příprava vyučujících na výuku byla pečlivá a důkladná. Méně důsledné plánování se projevilo při práci se žáky se specifickými poruchami učení, kde diferencované zadávání úkolů a individuální práce byly zaznamenány pouze ojediněle.

Ve větší části sledovaných hodin probíhala frontální výuka s využitím řízeného rozhovoru, ojediněle s převládající rolí učitele. Efektivita výuky a aktivita žáků byla vyšší v hodinách, kde byly často zařazovány samostatné práce a zejména ve výuce zaměřené na práci žáků ve dvojicích nebo skupinách, při kterých se vyučující individuálně žákům věnovali a poskytovali jim pomoc. Hledání alternativních způsobů řešení bylo zaznamenáno v menší části hospitovaných hodin. Při samostatných pracích a skupinovém vyučování žáci pracovali individuálním tempem, učitelé jim poskytovali dostatek příkladů a problémových i extra úloh pro rychlejší a úspěšnější řešitele. Způsob výuky a volba příkladů se vhodně podílely na rozvoji logického myšlení žáků. Ojediněle došlo, na základě výsledků písemné práce, k diferenciaci ve výuce, kdy žáci s lepším ohodnocením samostatně řešili zadané příklady a s ostatními vyučující důsledným rozбором úloh frontálně odstraňovala zjištěné nedostatky. Vyučující převážně dbali na správné matematické vyjadřování, kvalitní práci s chybou se jim dařilo napravovat nedostatky ve znalostech žáků. Výuka byla vedena věcně a odborně správně, podle jasných a srozumitelných pokynů. Při orientačním ověřování znalostí, vyhodnocování písemných i samostatných prací žáci prokazovali velmi dobré znalosti poměrů, velikostí úhlů, algebraických vzorců a výrazů a většinou kvalitní dovednosti rýsování. Značně větší zájem o výuku, aktivitu při řešení příkladů, snahu o nalezení optimálního řešení a z toho plynoucí kvalitnější znalosti bylo možno pozorovat u žáků ve třídách s rozšířenou výukou matematiky a přírodovědných předmětů.

Začlenění hodin matematiky do rozvrhu převážně odpovídalo psychohygienickým požadavkům. Světelné a tepelné podmínky v učebnách byly velmi dobré, vyučující dbali o dostatečné větrání. Relaxační chvílky v průběhu výuky zařazovány nebyly, odpočinkové aktivity byly občas nahrazeny změnou činnosti.

Menší část sledovaných hodin probíhala v odborné učebně, která výzdobou a vybavením (volně přístupné různé učebnice matematiky pro všechny ročníky 2. stupně, včetně učebnic pro víceletá gymnázia, odborná literatura,

modely, nástěnné obrazy apod.) vytvářela podnětné prostředí a výrazně podporovala zájem žáků o předmět. To převážně chybělo v kmenových učebnách, ve kterých probíhala výuka ve zbývajících hodinách. Učebnice, které měli žáci k dispozici, byly využívány jako zdroj vzorových příkladů i k získávání nových poznatků. K vyšší efektivitě výuky přispívalo řešení příkladů ze sbírek a zpracování pracovních listů, využití jednoduchých pomůcek a textů s problémovými úlohami, které pro žáky připravili učitelé. Zdůraznění důležitých údajů barevnými křídami umožnilo lepší přehlednost zápisů.

V hodinách byla navozena většinou klidná, při zařazení kooperativních metod rušnější atmosféra. Mezi vyučujícími a žáky panovaly velmi pěkné vztahy založené na vzájemné důvěře a toleranci, žáci bez obav kladli učitelům otázky a vyjadřovali své názory. U tabule byli vedeni k verbálnímu komentování postupů řešení. V hodinách s frontální výukou nebyl vytvářen prostor pro vzájemnou komunikaci mezi žáky, ta probíhala bezprostředně při činnostech ve dvojicích a skupinách v rámci daltonského bloku.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy v matematice měly celkově velmi dobrou úroveň.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy ve skupině přírodovědných předmětů (chemie, fyzika, přírodopis) a informatice

Hospitace byly provedeny v 6. až 9. ročníku, v běžných třídách i ve třídách s rozšířenou výukou matematiky a přírodovědných předmětů. Menší část sledovaných hodin byla realizována s využitím daltonské výuky.

Všichni učitelé, v jejichž hodinách se hospitace uskutečnily, prokázali potřebné odborné znalosti a pedagogické zkušenosti. Absence pedagogické způsobilosti u dvou z nich neměla negativní vliv na kvalitu sledované výuky.

Žáci byli vynikajícím způsobem motivováni. V úvodu hodin je učitelé seznámili s cílem nebo plánovaným průběhem hodiny. Nové učivo chemie, fyziky a přírodopisu bylo převážně vyvozováno s využitím četných žákovských, případně demonstračních pokusů a s využitím přírodnin. Učebnice byly zdrojem informací, které se žáci učili vyhledávat a následně využívat. Vhodně byla zařazena ekologická výchova s ohledem na enviromentální vzdělávání. K aktivní účasti žáků ve výuce přispěly i zadané úkoly. Tato skutečnost se projevila zejména v hodinách informatiky, kde žáci většinou pracovali na různých projektech. Znalost předchozího učiva byla prověřována frontálním zkoušením, ojediněle zkoušením individuálním. Vhodná volba kontrolních otázek skýtala dostatečnou zpětnou vazbu o míře zvládnutí učiva dotázanými žáky. Velká část žáků prokázala při opakování učiva velmi dobré znalosti a schopnost aplikace učiva v širších souvislostech a při praktických činnostech. Hodnocení žáků bylo objektivní a zdůvodněné. Možnost sebehodnocení žáků byla využita zejména ve výuce informatiky, kde každý žák při práci s počítačem získává okamžitou zpětnou vazbu a při praktických činnostech konaných ve všech přírodovědných předmětech a v hodinách realizovaných podle daltonského plánu. Ke vzájemnému hodnocení byli žáci vedeni ojediněle.

Sledovanou výuku měli učitelé promyšlenou a vynikajícím způsobem připravenou. Její plánování v rámci osnov umožňují kvalitně zpracované časově tematické plány.

Srozumitelný, odborně a věcně správný výklad nového učiva byl ve všech předmětech veden za spoluúčasti žáků, kteří měli možnost vyvozovat závěry na základě vlastního pozorování a aplikovat dříve osvojené poznatky. V hodinách přírodopisu, chemie a fyziky učitelé často zařazovali skupinovou formu výuky, kterou dosahovali velmi dobrých výsledků ve všech sledovaných oblastech. Úkoly zadávané v hodinách informatiky umožnily všem žákům plně využít jejich rozdílné vstupní znalosti a pracovat individuálním tempem. Ve většině hodin byli žáci cíleně vedeni k efektivnímu využívání dalších zdrojů informací, k optimální organizaci své práce. Žáci této možnosti ochotně využívali a získané poznatky také vhodně prezentovali.

Veškerá výuka informatiky a většina výuky přírodovědných předmětů se uskutečnila v odborných učebnách. Jejich vybavení audiovizuální technikou, pomůckami a počítači bylo s ohledem na probíraná témata využito efektivně. Prostor učeben vytvářelo žákům podnětné prostředí. Psychohygienické zásady byly v průběhu výuky dodržovány. Pouze ojediněle učitel prodloužil vyučovací hodinu na úkor přestávky. Pokud se tak z důvodu velkého podílu žákovských experimentálních činností stalo, žáci skutečnost akceptovali a s učitelem ochotně spolupracovali.

Hospitovaná výuka probíhala v prostředí důvěry, dobrých mezilidských vztahů, vzájemné úcty a tolerance. Učitelé podporovali rozvoj komunikativních dovedností žáků, kladli důraz na jejich odborné, věcné a většinou i kultivované vyjadřování. Ve většině sledovaných hodin byl podporován rozvoj personálních a interpersonálních dovedností (práce s informacemi, vzájemná spolupráce žáků), méně často i jejich kooperace.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy v přírodovědných předmětech a informatice byly celkově na vynikající úrovni.

Výsledky vzdělávání a výchovy zjišťované školou

Zjišťováním výsledků vzdělávání v jednotlivých ročnících se škola pečlivě a odpovědně zabývá. Využívá k tomu jednak testy komerčního charakteru a dále celou řadu svých evaluačních nástrojů (např. diagnostika čtenářských dovedností, čtvrtletní písemné práce, srovnávací testy, pravidelné ústní i písemné zkoušení aj.). Na jejich přípravě se kromě vedení školy často podílí i učitelé. Získané výsledky analyzuje vedení školy ve spolupráci s metodickými sdruženími, předmětovými komisemi, vedoucími daltonských učitelů i s jednotlivými vyučujícími. S výsledky a obecnými závěry jsou učitelé seznamováni na pedagogických radách. K zjištěným nedostatkům jsou přijímána patřičná opatření a jejich účinnost je zpětně prověřována. Zpětnou vazbu o aplikaci daltonských prvků ve výuce získává škola prostřednictvím anket prováděných písemnou formou u žáků. Způsobem, jakým škola výsledky vzdělávání a výchovy sleduje, získává účinnou zpětnou vazbu o úrovni vzdělávání a výchovy ve škole.

Hodnocení dětí v MŠ bylo postaveno na zdůraznění jejich úspěchů a pozitiv. Děti byly rovnocennými partnery a spoluvůrci výchovného procesu. Důraz byl kladen na motivaci, respektování principu volnosti, samostatnosti i spolupráci, což se příznivě promítalo při individuálním rozhodování dětí, v jejich autonomním chování i v zodpovědnosti za vlastní práci.

Ve výuce na obou stupních ZŠ uplatňovali učitelé převážně činnostní pojetí vyučování, při kterém měli žáci příležitost aktivně se podílet na vlastním vzdělávání, samostatně se projevovat a získávat potřebné dovednosti. Ve sledovaných předmětech především na 1. stupni a ve třídách s rozšířenou výukou matematiky a přírodovědných předmětů prokazovali žáci velmi dobré znalosti, uměli samostatně pracovat, často prokazovali potřebné dovednosti při práci s odbornou literaturou, s učebními pomůckami, výpočetní technikou a při vyhledávání potřebných informací. Uměli spolupracovat ve skupině, komunikovat, vzájemně si pomáhat a prokazovali vlastní iniciativu. Zvládali sebekontrolu při zpracovávání úkolů a většinou dokázali objektivně hodnotit výsledky své práce.

DALŠÍ ZJIŠTĚNÍ

Zřizovací listina, rozhodnutí o zařazení do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení

Rozhodnutí MŠMT, kterým se mění zařazení školy do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení, č. j. 32 918/02-21 ze dne 18. 12. 2002, není v souladu se zřizovací listinou vydanou zřizovatelem, Statutárním městem Brnem, Městská část Brno - střed, se sídlem v Brně, Dominikánská 2, PSČ 601 69, okres Brno - město, dne 30. dubna 2001.

Ve zřizovací listině je uveden název školy: Základní škola a mateřská škola Brno, Křídlovická 30b, příspěvková organizace. V rozhodnutí MŠMT, kterým se mění zařazení školy do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení je uveden název školy: Základní škola a mateřská škola Brno, Křídlovická 30b.

V názvu školy ve zřizovací listině i v rozhodnutí, kterým se mění zařazení školy do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení je nesprávně uveden i název předškolního zařízení.

Fakultní škola

Škola na základě smluvních podmínek velice úzce spolupracuje s Pedagogickou fakultou Masarykovy univerzity v Brně (dále jen "MU"), od které získala souhlas k užívání čestného názvu „Fakultní škola Pedagogické fakulty MU". Posluchači MU ve škole pravidelně vykonávají pedagogickou praxi v rámci přípravy na budoucí povolání, což klade vyšší nároky na organizaci i plánování práce školy. Tato součinnost je zároveň značným přínosem v tom, že učitelé školy, pedagogické fakulty i studenti si při vzájemných konzultacích a diskusích tříbí názory na formy a metody práce a alternativní způsoby vyučování.

Výchovné poradenství a prevence sociálně patologických jevů

Problematikou výchovného poradenství se zabývá učitelka, která tuto činnost vykonává úspěšně již několik let. I když neabsolvovala potřebné kvalifikační studium stanovené příslušnou vyhláškou, dalším vzděláváním získala potřebné odborné znalosti této problematiky. Při práci se opírá o své zkušenosti z dlouholeté pedagogické praxe, zároveň úzce spolupracuje se školním metodikem prevence sociálně patologických jevů, školním psychologem (diagnostika, profesní testy) a se speciálními pedagogy vyučujícími na škole. Práce školního psychologa, který působí ve škole dva dny v týdnu, je pro školu velkým přínosem.

Práce výchovné poradkyně se řídí kvalitně zpracovaným ročním plánem s konkrétně vymezenými úkoly na jednotlivé měsíce školního roku. Ty se týkají především poradenství v rámci profesionální přípravy žáků a

problematiky se vzděláváním integrovaných žáků a žáků se specifickými vývojovými poruchami učení. Speciální pedagogickou péči pro ně zajišťují dva speciální pedagogové, kteří s těmito žáky pracují ve vyčleněných vyučovacích hodinách českého jazyka. Systém a evidence žáků se specifickými potřebami je přehledný a neustále aktualizovaný. Vedení předepsané dokumentace a tvorba individuálních vzdělávacích plánů je příkladná.

Výchovná poradkyně vede pečlivě a přehledně potřebnou dokumentaci, koordinuje spolupráci všech zúčastněných subjektů: pedagogických pracovníků, rodičů, školního psychologa, speciálních pedagogů, vedení školy i ostatních institucí (PPP, Orgán sociálně-právní ochrany dětí, Policie ČR, Poradenské centrum pro drogové a jiné závislosti). Pomáhá při řešení aktuálních problémů žáků, poskytuje jim podle potřeby konzultace a pomoc. Při tom využívá podnětů i ze školní schránky důvěry. Pro řádnou informovanost žáků i rodičů slouží nástěnka, na které jsou zveřejňovány aktuální náborové materiály pro vycházející žáky a další informace. V případě žáků se vzdělávacími či výchovnými problémy se účastní jednání s rodiči spolu s vedením školy ve výchovné komisi. Vzniklé problémové situace byly prozatím řešeny ke spokojenosti rodičů i školy. Výchovná poradkyně zpracovává každoročně hodnotící zprávu o činnosti, se kterou seznamuje učitele na pedagogické radě. Plně si uvědomuje důležitost a zodpovědnost své práce a podílí se na velmi dobré prezentaci školy a jejím koncepčním rozvoji.

Problematikou sociálně patologických jevů se škola průběžně a důsledně zabývá. Systém prevence sociálně patologických jevů je zajištěn prostřednictvím *Programu primární prevence sociálně patologických jevů*, který vypracovává školní metodik prevence. Učitelka, která tuto funkci vykonává, v současnosti studuje výchovné poradenství. Program je zpracován ve třech oblastech – rodiče, pedagogové, žáci. Dále je doplněn bohatou nabídkou volnočasových aktivit v podobě zájmových kroužků, které jsou pro žáky organizovány. Na tvorbě tohoto programu spolupracuje školní metodik s výchovnou poradkyní a školním psychologem. Hodnocení minimálního preventivního programu je prováděno každoročně ve všech sledovaných oblastech.

Systém výchovného poradenství a prevence sociálně patologických jevů je funkční a příznivě ovlivňuje výchovně-vzdělávací činnost školy.

Uplatňování daltonských prvků ve vzdělávání a výchově

Plán práce školy je orientován na daltonské principy, které jsou uplatňovány ve výuce a výchově od MŠ až po 2. stupeň ZŠ. Má jasně a srozumitelně stanovený program, se kterým jsou seznámeni a srozuměni nejen žáci a vyučující, ale i rodiče. V průběhu sledované výuky v blocích pracovali žáci ve skupinách, zvládali stanovené požadavky, byli schopni si samostatně zvolit z nabídnutých témat a vybrané téma zpracovat. Vyučující svým přístupem podporovali spolupráci, sebekontrolu a zodpovědnost žáků za správné splnění úkolu. Při včasné splnění základního úkolu se žáci mohli věnovat řešení extra úkolů. V závěru byla vyhodnocena správnost řešení, vyučující upozornili na případné chyby a žáci tak získali zpětnou vazbu úspěšnosti. Činnost v blocích byla obohacena výuky, žáci plnili úkoly se zaujetím, patrná byla radost z práce a jejích výsledků. Prvky daltonské výuky jsou často využívány i v průběhu běžných hodin.

VÝČET DOKLADŮ, O KTERÉ SE INSPEKČNÍ ZJIŠTĚNÍ OPÍRÁ

1. *Zřizovací listina pro Základní školu a mateřskou školu Brno, Křídlovická 30b, příspěvkovou organizaci*, vydaná Statutárním městem Brnem, městská část Brno-střed, se sídlem v Brně, Dominikánská 2, PSČ 601 69, okres Brno-město, dne 30. dubna 2001
2. *Rozhodnutí Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy o změně zařazení do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení s účinností od 1. 9. 2002*, č. j. 32 918/02-21 ze dne 18. 12. 2002
3. *Plán školy na školní rok 2002 - 2003* (č. j. ani datum není uvedeno)
4. Třídní výkazy a katalogové listy ve školním roce 2002/2003
5. Vysvědčení za 1. pololetí školního roku 2002/2003 vybraného vzorku žáků 5. ročníků
6. Třídní knihy všech tříd ve školním roce 2002/2003
7. *Školní řád* (č. j. ani datum není uvedeno)
8. *Organizační řád ZŠ a MŠ Brno, Křídlovická 30b, příspěvková organizace* ze dne 3. 1. 2002
9. *Výroční zpráva o činnosti školy za školní rok 2001/2002* ze dne 9. 7. 2002
10. Podkladová dokumentace a hospitační záznamy ČŠI, dotazník pro ředitele před inspekcí
11. Rozvrh hodin a přestávek platný v době inspekce

12. *Klasifikační řád* s účinností od 26. 1. 1998
13. *Hodnocení minimálního preventivního programu* ze dne 24. 6. 2002
14. *Program primární prevence sociálně patologických jevů ZŠ Křídlovická – školní rok 2002-2003* (č. j. ani datum není uvedeno)
15. *Plán výchovného poradenství školní rok 2002-2003* (č. j. ani datum není uvedeno)
16. Osobní dokumentace žáků se speciálními vzdělávacími potřebami
17. Individuální studijní plány
18. Tematické plány učitelů ve sledovaných předmětech na školní rok 2002/2003
19. Zápisy z pedagogických rad – školní rok 2001/2002, 2002/2003
20. Zápisy metodických sdružení na 1. stupni základní školy ve školním roce 2002/2003
21. *Výkaz o základní škole Škol (MŠMT) V 3-01* podle stavu k 30. 9. 2002 ze dne 17. října 2002
22. *Výkaz o mateřské škole Škol (MŠMT) VI-01* podle stavu k 30. 9. 2002 ze dne 17. října 2002
23. *Poskytování osobních příplatků a mimořádných odměn* ze dne 1. 1. 2000
24. *Pracovní náplně* pracovníků školy na školní rok 2002/2003
25. Nabídka volitelných a nepovinných předmětů ve školním roce 2002/2003
26. Nabídka zájmových útvarů ve školním roce 2002/2003
27. *Povolení výjimky ředitelem MŠ podle § 4 odst. 8 vyhlášky č. 35/1992 Sb., o mateřských školách* ze dne 19. 3. 1999
28. *Školní vzdělávací projekt*, který byl projednán a schválen pedagogickou radou 30. 8. 2002
29. *Třídní vzdělávací plán pro školní rok 2002/2003*, který byl projednán a schválen pedagogickou radou 30. 8. 2002
30. Týdenní plány výchovně-vzdělávací práce ve školním roce 2002/2003
31. *Řád školy (mateřské)* ze dne 30. 8. 2002
32. Přehledy výchovné práce - školní rok 2002/2003
33. Záznamy o dětech ve školním roce 2002/2003
34. *Průběh dne v Mateřské škole* (č. j. ani datum není uvedeno)
35. *Přehled o docházce* ve školním roce 2002/2003
36. *Evidenční list pro děti v mateřské škole* na školní rok 2002/2003
37. Rozhodnutí o přijetí dítěte do mateřské školy - školní rok 2002/2003
38. *Příhlášky dětí do mateřské školy* - školní rok 2002/2003
39. Kniha úrazů
40. Řády odborných učeben ve školním roce 2002/2003
41. Personální dokumentace pracovníků školy působících ve škole ve školním roce 2002/2003
42. Rozpracované učební plány základní školy na školní rok 1999/2000, 2000/2001, 2001/2002, 2002/2003
43. Hospitační záznamy ředitele a zástupců ředitele za školní rok 2002/2003
44. *Plán kontrolní a hospitační činnosti na rok 2002/2003* (č. j. ani datum není uvedeno)
45. *Přehled o plnění plánu kontrolní činnosti* (č. j. ani datum není uvedeno)
46. Vzorek žákovských knížek, sešitů a písemných prací žáků ve školním roce 2002/2003
47. Protokoly o komisionálních zkouškách konaných ve školním roce 2001/2002
48. *Souhlas s užíváním čestného názvu „Fakultní škola Pedagogické fakulty MU“* ze dne 15. května 2001
49. *Inspekční zpráva*, Č. j. O-12-02/9798-412/Měř. ze dne 1. 12. 1997

ZÁVĚR

Vynikající personální podmínky, které ve škole jsou, umožňují kvalitní a úspěšnou výchovně-vzdělávací práci, plnění výchovných a vzdělávacích cílů deklarovaných v realizovaném vzdělávacím programu včetně uplatňování daltonských prvků ve výuce. Vyučující využívají své odborné znalosti i pedagogické zkušenosti,

vzájemně diskutují o problémech, předávají si zkušenosti a poznatky získané ve výuce i v rámci dalšího vzdělávání, které vedení školy příkladným způsobem podporuje.

Úroveň materiálně-technických podmínek školy poněkud snižuje probíhající rekonstrukce budovy B. Významným pozitivem je, že na kvalitním a bohatém vnitřním vybavení školy nábytkem, zabezpečení výuky učebnicemi, vlastními učebními texty, názornými pomůckami, vytváření daltonských databází, aplikací didaktické i výpočetní techniky ve výuce apod., se svými požadavky, náměty, připomínkami a návrhy výrazně podílejí pracovníci školy.

Učitelky MŠ, které se zajímají o současné trendy v předškolní výchově, uplatňují ve výchovně-vzdělávací činnosti daltonské prvky. Preferují osobnostní rozvoj dětí, což se příznivě odráží v průběhu a výsledcích výchovně-vzdělávací práce i v celkové pozitivní atmosféře MŠ. Naplňování výchovně-vzdělávacích cílů školy napomáhá dostatečný a kvalitní fond moderních hraček a pomůcek, který je průběžně inovován. Značným přínosem je úzká součinnost MŠ a ZŠ a návaznost vzdělávacích programů, které umožňují bezproblémový přechod dětí do ZŠ.

Při plánování výuky i v průběhu jednotlivých hodin v ZŠ se kladně projevila promyšlená příprava vyučujících a správné stanovení výchovně-vzdělávacích cílů. Žáci byli často vedeni k vyvozování poznatků, samostatnému řešení zadaných úkolů, k respektování názorů druhých a k obhajování svých závěrů a uváděných řešení. Aktivní zapojení do výuky na 2. stupni ZŠ bylo více patrné u žáků tříd s rozšířenou výukou matematiky a přírodovědných předmětů. Prospěšnost daltonských prvků využívaných ve výuce na obou stupních ZŠ především v rámci daltonských bloků, ale zařazovaných i do běžných hodin, je zřejmá v oblasti rozvoje sociálních a komunikativních kompetencí, osobní odpovědnosti žáků za své vzdělávání. Tím se zároveň posiluje vnitřní motivace žáků k učení. Tento způsob vzdělávání pozitivně působí na osobnostní rozvoj žáků, podporuje jejich samostatnost, aktivitu a iniciativu při plnění úkolů.

Od poslední inspekce v roce 1997 došlo k dalšímu pozitivnímu posunu od tradičního pojetí výchovně-vzdělávací práce k pojetí respektujícímu individualitu, potřeby a zájmy dětí MŠ a žáků ZŠ. Využívání daltonských prvků je nyní běžné nejenom v MŠ a na 1. stupni ZŠ, ale i ve výuce na 2. stupni ZŠ. Postupně jsou prováděny dlouhodobé koncepční projekty a jejich realizace je důsledněji kontrolována.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Razítko

Školní inspektoři	Titul, jméno a příjmení	Podpis
Vedoucí týmu	Mgr. Ladislav Fiala	Ladislav Fiala v. r.
Členové týmu	RNDr. Jaroslav Honza, CSc.	Jaroslav Honza v. r.
	Mgr. Hana Kališová	Hana Kališová v. r.
	PaedDr. Danuše Pytelová	Danuše Pytelová v. r.
	Mgr. Eliška Těšinská	Eliška Těšinská v. r.

Další zaměstnanci ČŠI

Dana Haláková, Ludmila Čepičková

Ve Znojmě dne 20. února 2003

Datum a podpis ředitele školy stvrzující převzetí inspekční zprávy

Datum převzetí inspekční zprávy: 10. 3. 2003

Razítko

Ředitel školy nebo jiná osoba oprávněná jednat za školu

Podpis

PaedDr. Alexandr Polák, ředitel školy

Alexandr Polák v. r.

Dle § 19 odst. 7 zákona č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů, může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci do 14 dnů po jejím obdržení. Připomínky k obsahu inspekční zprávy jsou její součástí.

Hodnotící stupnice

Stupeň	Širší slovní hodnocení
Vynikající	Zcela mimořádný, příkladný.
Velmi dobrý	Výrazná převaha pozitiv, drobné a formální nedostatky, nadprůměrná až spíše nadprůměrná úroveň.
Průměrný	Negativa a pozitiva téměř v rovnováze, průměrná úroveň.
Pouze vyhovující	Převaha negativ, výrazné nedostatky, citelně slabá místa.
Nevyhovující	Zásadní nedostatky, které ohrožují průběh výchovně-vzdělávacího procesu.

Plní, je v souladu	Dodržuje, čerpá účelně, efektivně.
Neplní, není v souladu	Nedodržuje, nečerpá účelně, efektivně.

Další adresáti inspekční zprávy

Adresát	Datum odeslání inspekční zprávy	Podpis příjemce nebo čj. jednacího protokolu ČŠI
Krajský úřad Jihomoravského kraje odbor školství	2003-03-25	68/2003
Statutární město Brno, městská část Brno – střed	2003-03-25	69/2003

Připomínky ředitele školy

Datum	Čj. jednacího protokolu ČŠI	Text
---	---	Připomínky nebyly podány